

Els meus Frederic Vilà

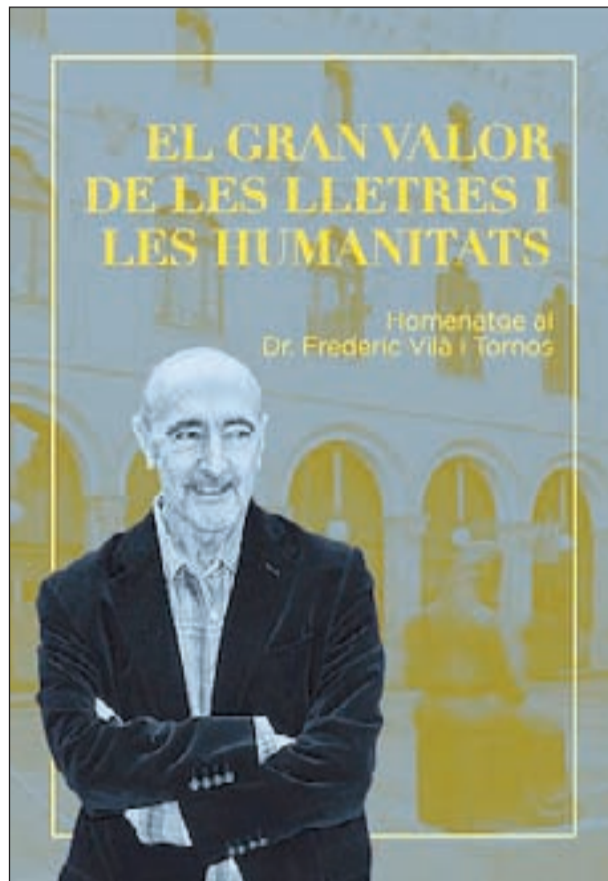
JOAN J. BUSQUETA
VICERECTOR DE CULTURA I EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA
DE LA UNIVERSITAT DE LLEIDA

El professor, i amic, Frederic Vilà i Tornos sempre fou una persona preocupada pel bon funcionament de la nostra Universitat, per la seva qualitat docent i investigadora, per la seva projecció i, sobretot, per oferir el millor als nostres estudiants, per dotar-los de les eines necessàries per a la reflexió, per al seu creixement personal i professional en el camp de la Història de l'Art i del conjunt de les Humanitats. Altrament, el professor Vilà va fundar, sempre, la seva activitat docent i de recerca, en el sentit més ampli i profund de llibertat, de creativitat, d'interdisciplinarietat des d'unes sòlides bases humanistes. I tot això, sense oblidar la seva presència ciutadana, la seva implicació en el desenvolupament cultural de la ciutat.

Compromís indestructible, certament, el que ens ofereix una ullada a la seva activitat. Recordo quan vaig arribar a Lleida com alguns professors, i entre ells el professor Vilà ja practicaven, des de feia anys i des d'entitats com l'Ateneu Popular de Ponent, allò que ara sembla una descoberta per a alguns, connectar amb la societat que ens envolta, des del rigor acadèmic i la humilitat bàsica i compromesa de tot bon docent i investigador. Quanta feina feta en aquelles carpetes i llibres del *Coneixes la teva ciutat*... Quanta dedicació a la gent interessada en la seva història, en el seu patrimoni, en fi, en la cultura. Aquí vaig trobar un primer, per a mi, clar, Frederic Vilà disposat a esmerçar els seu temps, a oferir els seus coneixements, a treballar en projectes per i des de la base de la societat.

El meu segon Frederic Vilà sorgeix fruit d'un altre compromís, d'una altra implicació i de tot l'ajut que vam trobar quan, amb el rectorat del Dr. Jaume Porta, a la Universitat de Lleida vam commemorar el 700 aniversari. I en aquest marc, la seva contribució, en l'equip coordinat per la Dra. Conxita Mir, vicerectora en aquells moments, en l'elecció de peces emblemàtiques que avui són l'orgull de tots nosaltres, com la mateixa reproducció de Pensativa de Leandre Cristòfol, que avui llueix

en un dels claustres d'aquest edifici; la mateixa aposta per un dels artistes avui més reconeguts en el panorama de la pintura mural internacional com en Josep Minguell, o la seva contribució com a arquitecte i urbanista als concursos per als diferents edificis i a l'elecció d'arquitectes nacionals i forans, que, a la fi, van permetre disposar d'un Campus universitari com el que tenim a Cappont. I això sense comptar el catàleg de l'obra artística de la nostra Universitat. I, sobretot, a mi

em fa especial il·lusió, perquè a ell li'n va fer molta, també, el projecte de recerca que, finalment, conduí a la publicació del llibre sobre l'edifici del Rectorat-Facultat de Lletres, *Primera pedra de la Universitat de Lleida: construcció original i remodelació del Seminari*.

Sempre li agraiem al Dr. Vilà el seu suport, des del primer moment, al projecte il·lusionant que fou el 700 Aniversari. Bé, aquest és el meu segon Frederic Vilà.

El meu tercer Frederic Vilà el descobreixo a l'IEI. La seva preocupació per les manifestacions artístiques a la ciutat, com ho havia fet mentre era regidor de cultura de l'Ajuntament. S'estimava les sales, la gòtica, l'antiga d'Arqueologia, després Montsuar –bé, ara ha canviat de nom– i tot el que s'hi feia. La prudència que va mostrar sempre, la prudència del savi que sap trobar i entendre el context, els matisos, que no jutja, i que tracta de comprendre. I quan et feia reflexions crítiques sabies que les orientava el desig de fer bé les coses. Per això, en moltes ocasions, quan assolía jo noves fites a la Universitat o fora, havia de cercar-hi consell, el seu consell. I el vaig tenir sempre.

I un quart, la persona que tirava endavant, amb l'ajut sens dubte de casa, malgrat les dificultats, els problemes físics. La persona que mai no es rendia i donava exemple. Quin exemple trobar-lo estudiant, com sempre havia fet, però també d'alumne a les classes de l'IREL!

Bé, no hi han ni 4 ni 5 Frederics Vilà, n'hi havia UN però era tan gran, tan gran... I, no oblidem-ho, Frederic Vilà recuperà per als estudis històrics i reivindicà la Catedral Nova de Lleida, i fou un dels fundadors del restaurat Estudi General de Lleida, un dels pilars, sobre els quals es va poder recolzar la nova Universitat de Lleida, a partir de 1991.

Gràcies, Frederic, moltes gràcies, pel que ens vas donar, el teu llegat sempre romandrà. Descansa en pau.

Desconfinem la solidaritat global

**COORDINADORA D'ONGD I ALTRES
MOVIMENTS SOLIDARIS DE LLEIDA**

Aquest any 2020 va arribar amb l'esperança i la incertesa que sempre desperta una nova dècada. Probablement ningú de nosaltres ens haguéssim cregut mai que al cap de tres mesos estaríem tancats a casa, confinats, amb els carrers ocupats per cossos de seguretat i l'exèrcit, amb la gent gran morint a les residències, les UVI dels hospitals al límit del col·lapse i amb l'angoixa persistent de no saber què passarà demà.

La Covid-19 ens ha portat un bany de realitat sobre la feblesa del nostre sistema polític, social, econòmic i mediambiental. Hem hagut d'afrontar una pandèmia per entendre què vol dir "retallar en sanitat mata", mentre veiem al personal sanitari atiat amb bates fetes amb bosses de brossa. Ara que ens trobem els militars passejant pels espais públics o fent rodes de premsa parlant de guerres inexistents –mentre els serveis de protecció civil, bombers i servei de neteja no tenen ni mascaretes per realitzar la seva tasca imprescindible per a la vida– entenem què vol dir "desarma els teus impostos i fes l'objecció fiscal a la despesa militar". Ara que tenim les criatures tancades a casa, veiem que milers d'infants no tenen els recursos educatius fonamentals, com un ordinador o accés a internet, i entenem la lluita contra la segregació escolar i el dret de la infància a tenir les mateixes oportunitats. Hem vist com l'ordre de "queda't a casa" era absurda per totes aquelles persones que no tenen un sostre i hem entès què vol dir "ni gent sense casa, ni cases sense gent". El nostre territori ja no disposa de sobirania alimentària. Hem

desmantellat la diversitat cultivada i la pagesia a canvi de tenir grans multinacionals d'exportació, ara ens plantejem el perill de desabastament dels mercats. En definitiva, tenim un estat del benestar sense benestar; tenim una pau social amb un exèrcit al carrer. Cal repensar-nos col·lectivament i amb urgència. El virus no té fronteres com tampoc en té el sistema econòmic que de manera salvatge i maldestra desempara les persones per protegir el capital, aquí i arreu del planeta. El que sí té fronteres reals són les conseqüències sobre la població, l'impacte sobre els col·lectius més vulnerables, sobre les poblacions empobrides del planeta, sobre els camps de refugiats, sobre els campaments de treballadors de les campanyes agràries, sobre les dones en situació de risc, sobre les persones sense sostre... L'impacte de

la pandèmia no serà per a tots igual, les societats més febles patiran les conseqüències d'una manera molt greu. El virus sí té impacte de classe, de gènere i d'ètnia. I això augmentarà els riscos d'aparició de noves pandèmies incontrolables.

Enmig del xoc provocat per l'arribada del virus, també hem trobat un alè d'esperança en la societat civil que ha decidit autorganitzar-se i teixir xarxes de suport de tot tipus. Gent cosint mascaretes i bates de protecció a casa, moviments i entitats socials reformulant la seva activitat per donar respostes a l'emergència, voluntaris anant a fer la compra per aquelles persones que no poden sortir de casa, creació de caixes de resistència per als sectors més dèbils, i tot un seguit de mostres de solidaritat.

Abracem la possibilitat de canvi a mig i llarg termini d'una societat que reclama un estat del benestar que realment signifiqui protecció social, accés a la sanitat i a l'educació públiques, i llibertat per a la seva ciutadania. Ara que sabem que hi ha causes que no entenen de fronteres, hem d'apostar més que mai per la cooperació entre pobles, per la justícia social a escala global, per societats que es defineixin per la seva capacitat d'empatia, solidaritat i ajuda mútua. I ara, que hem vist que les entitats del tercer sector, les organitzacions i moviments socials i solidaris han respost des del minut u de la pandèmia, ara cal apostar més que mai per la societat civil organitzada, per la cooperació internacional, per les entitats de pau i en defensa dels drets humans.